

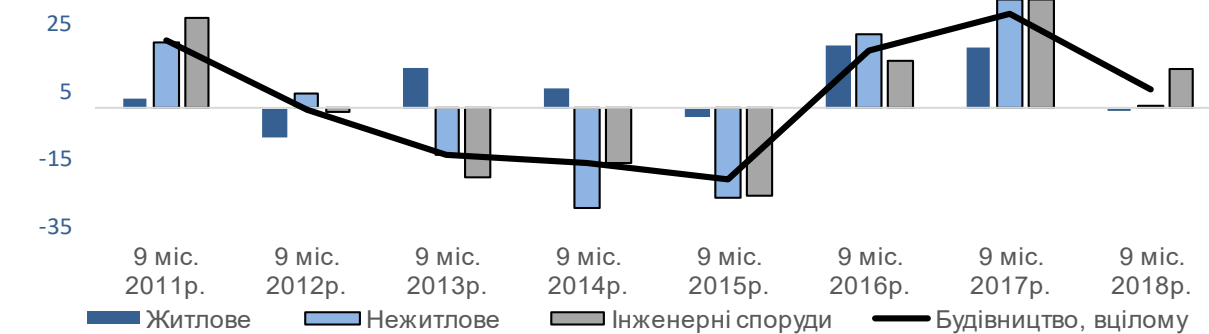
Будівництво у січні-вересні 2018 року

У січні-вересні 2018р. (п/п) у будівництві продовжує спостерігатися позитивний результат діяльності – зростання на **5,4%** («плюс» 28,3% у січні-вересні 2017р. (п/п)). Даний результат був сформований за рахунок збільшення обсягів будівництва **інженерних споруд** в умовах активного проведення будівельних робіт на об'єктах транспортної інфраструктури. Крім того, інвестиційна активність підприємств виробничої та невиробничої сфери позначилася на зростанні обсягів **нежитлового будівництва**. Водночас, у **житловому будівництві**, під впливом значної пропозиції новозбудованого житла у попередні періоди в умовах низької його доступності для населення, спостерігалось скорочення обсягів виконання робіт.

Загалом, у **вересні 2018р. (р/р) обсяги будівельних робіт** нескориговані на ефект календарних днів скоротилися на 1% («плюс» 20,8% у вересні 2017р.), скориговані на ефект календарних днів – на 0,2%.

До кінця **2018р.** очікується на утримання позитивної динаміки індексу будівельної продукції на рівні близькому до поточного, що підтримуватиметься попитом на проведення оновлення об'єктів транспортної інфраструктури та комунальної сфери, ремонтів та модернізації виробництва, як за рахунок власних коштів підприємств, так і бюджетних. Але через високу статистичну базу порівняння, темпи зростання будуть меншими рівня 2017р., що у т.ч. поєднується з подальшим посиленням акценту інвестиційної діяльності підприємств на оновленні виробничого устаткування.

Рис. 1. Індекс будівельної продукції в січні-вересні в 2011-2018рр. (п/п). %

Джерело. Держстат

Табл. 1. Основні види будівництва, % р/р

	Січень-вересень 2017р.	Січень-вересень 2018р.	Внесок у січні-вересні 2018р. в.п.	Вересень 2018р.	Структура, 2017р.
Будівництво, в цілому	28,3	5,4	-	-1,0	100
Будівлі	25,0	-0,3	-0,2	-10,4	50,0
житлові	18,1	-1,0	-0,3	-15,0	22,5
нежитлові	32,7	0,4	0,1	-6,8	27,5
Інженерні споруди	32,2	11,7	5,6	7,9	50,0

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

За підсумками січня-вересня (п/п) у:

будівництві інженерних споруд тривало зростання на рівні 11,7% за рахунок проведення ремонтних та будівельних робіт на об'єктах **транспортної інфраструктури** (частка у структурі будівельних робіт у січні-вересні 2018р. – 18,4%), **споруд добувної промисловості та електроенергетики** (18,7% відповідно), а також **трубопроводів, комунікацій та ліній електропередачі** (10,5% відповідно);

Довідково. Відповідно до «Звіту про використання коштів державного дорожнього фонду» Держказначейства у січні-серпні 2018р. видатки фонду становили 18,2 млрд. грн (50,6% від запланованих видатків на 2018р.). У I півр. 2018р. (п/п) індекс капітальних інвестицій ВЕД «Добувна промисловість і розроблення кар'єрів» зріс на 49,7%, ВЕД «Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» - на 24,4%.

нежитловому будівництві - зростання на 0,4% в умовах активної інвестиційної діяльності підприємств (індекс капітальних інвестицій у I півр. 2018р. (п/п) зріс на 26,5%), зокрема, підприємств **ВЕД «Переробна промисловість»** (індекс капітальних інвестицій зріс на 30,9%, частка у структурі капітальних інвестицій - 17,8%), **ВЕД «Торгівля»** (на 46,4% та 8,3% відповідно) та **ВЕД «Державне управління»** (на 30,6% та 4% відповідно);

«у січні-вересні 2018р. (п/п) у будівництві продовжують спостерігатися позитивні результати діяльності»

«у січні-вересні 2018р. найбільший позитивний внесок у індекс будівельної продукції мало будівництво інженерних споруд»

житловому будівництві - зменшення на 1%. Скорочення обсягів будівництва на тлі великої кількості збудованого житла за останні роки в умовах низької доступності нерухомості для населення та відсутності ефективних програм іпотечного кредитування.

Довідково. За даними Держстату у І півр. 2018р. (п/п) загальна площа прийнятих в експлуатацію житлових будівель нового будівництва (включаючи дачні й садові будинки) зменшилася на 27,8% порівняно зі зростанням у 1,55р. у І півр. 2017р. За даними порталу 100realty.ua станом на вересень 2018р. у м. Києві продаж здійснювався у 219 житлових комплексах (станом на вересень 2017р. - у 181 житловому комплексі). За даними Держстату ціни на житло на первинному ринку за 9 міс. 2018р. (п/п) збільшилися на 5,5%.

Основними позитивними чинниками були:

зростання капітальних видатків зведеного бюджету (у січні-вересні 2018р. (р/р) капітальні видатки зведеного бюджету номінально зросли у 1,6р.);

попит з боку суб'єктів економічної діяльності через покращення їхнього фінансового стану (у І півр. 2018р. (п/п) прибутки підприємств номінально зросли на 7,3%), що позитивно вплинуло на інвестиційну активність окремих підприємств (у І півр. 2018р. частка освоєних капітальних інвестицій у житловому будівництві становила 10,9%, нежитловому будівництві – 12,8% та у інженерних спорудах – 16,3%, за рахунок власних коштів підприємств було освоєно 75,4% капітальних інвестицій);

розширення фінансових можливостей будівельних підприємств (у І півр. 2018р. (п/п) прибуток до оподаткування підприємств ВЕД «Будівництво» зріс на 17,2%, рентабельність операційної діяльності ВЕД «Будівництво» у І півр. 2018р. (п/п) становила 2,5% (3,7% у І півр. 2017р.)).

Основними негативними чинниками були:

збільшення рівня витратності будівельної діяльності на фоні незначного зростання вартості житла (у січні-серпні 2018р. (п/п) ціни на будівельно-монтажні роботи зросли на 23,9% (12,5% у січні-серпні 2017р.), ціни на гумові і пластмасові вироби, іншу неметалеву мінеральну продукцію зросли на 12,5% (6,2% у січні-серпні 2017р.) та металургійне виробництво – на 19,8% (36,6% у січні-серпні 2017р.), заробітна плата (у номінальному обчисленні) у ВЕД «Будівництво» зросла на 24,3% (33,4% у січні-вересні 2017р.);

зменшення кредитування галузі ВЕД «Будівництво» (обсяги кредитування галузі станом на кінець вересня 2018р. порівняно з даними станом на кінець вересня 2017р. зменшилися на 0,5%).

Регіональний розріз. У січні-вересні 2018р. (п/п) зростання індексу будівельної продукції спостерігалось у 15 регіонах (23 регіони у січні-вересні 2017р.). Найбільше зростання – у Хмельницькій обл. (на 35,9%), Донецькій обл. (на 30,8%) та Одеській обл. (на 30,1%), в першу чергу, за рахунок високих темпів проведення будівництва інженерних споруд та комунальних об'єктів. Найбільше скорочення – у Луганській обл. («мінус» 35,7%) - значне падіння обсягів робіт у всіх видах будівництва.

«розширення фінансових можливостей для проведення будівельної діяльності відбувається як з боку бюджетної сфери, так і корпоративного сектору, у т. ч. сфери будівництва»

«внесок у індекс будівельної продукції за 9 міс. 2018р. Донецької обл. становив «плюс» 0,9 в.п., Луганської обл. - «мінус» 0,2 в.п.»

Табл. 2. Регіональний розріз, % п/п

Найбільші темпи зростання				Найбільші темпи падіння			
січень-вересень 2018р.		внесок, в. п.	частка у структурі 2017р.	січень-вересень 2018р.		внесок, в. п.	частка у структурі 2017р.
Хмельницька	35,9	0,7	2,2	Луганська	-35,7	-0,2	0,6
Донецька	30,8	0,9	3,0	Закарпатська	-17,6	-0,2	1,3
Одеська	30,1	2,9	10,6	Миколаївська	-16,7	-0,4	2,5
Івано-Франківська	27,2	0,5	2,2	Сумська	-15,4	-0,2	1,2
Черкаська	20,2	0,2	1,2	Тернопільська	-15,1	-0,2	1,5

Джерело. Держстат, розрахунки Мінекономрозвитку

Примітка. Обрахунок обсягів будівельної продукції у регіональному розрізі відбувається за місцем реєстрації підприємств, а не за територією фактичного здійснення будівництва.

Очікування. До кінця 2018р. очікується збереження високої економічної активності у будівельній сфері, динаміка показників якої, в першу чергу, формуватиметься за рахунок попиту на послуги **будівництва інженерних споруд** в умовах проведення дорожньо-будівельних робіт (у 2018р. порівняно з 2017р. на ремонт доріг буде спрямовано приблизно у 2,3р. більше фінансових ресурсів (47 млрд. грн проти 20,2 млрд. грн відповідно) та **нежитлових будівель** – інвестиційна активність підприємств з метою проведення ремонтів, реконструкції та технічного переоснащення за рахунок власних коштів.

Ризики. Ескалація військового конфлікту, звуження попиту з боку підприємств реального сектору економіки через погіршення їхніх фінансових можливостей внаслідок стриманішої динаміки цін на зовнішніх ринках, загострення проблем у банківській системі.

«у подальшому очікується на продовження позитивної динаміки індексу будівельної продукції, хоча темпи зростання будуть нижчими за темпи 2017р.»